

5. Основи насіннєзнавства (теорія, методологія, практика): Монографія/ В.Д. Паламарчук, В.А. Доронін, О.М. Колісник, О.О. Алексєєв. Вінниця. Друкарня ТОВ «Друк». 2021. 392 с.

6. Герман М. М. Поліпшення посівних якостей насіння пшениці м'якої озимої залежно від передпосівної обробки насіння. Вісник Полтавської державної академії. 2011. № 4. С. 54–57.

7. Кочмарський В. С., Сірошан А. А., Кавунець В. П. Надійний резерв підвищення врожайності пшениці озимої — оптимізація підбору сортів та підготовки насіння до сівби. Насінництво. 2013. № 8. С. 1–6.

8. Брандербург Н. Р. Принципы и практика очистки семян: сортирование аппаратурой, которая учитывает размеры, форму, плотность и конечную скорость семян: Пер. с нем. М. 1980.

9. Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості: ДСТУ 4138–2002. [Чинний від 2002–01–28]. Київ. Держспоживстандарт України, 2010. 11 с. (Національні стандарти України).

10. Строна И. Г. Общее семеноведение полевых культур. М.: Колос, 1966. С. 110–155.

11. ДСТУ 2240–93. Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості. Технічні умови. К. Держстандарт України. 1993. 68 с.

12. Ткачук К. С., Дем'яненко А. І., Богдан М. М., Карлова А. Б. Вплив передпосівної обробки насіння пшениці озимої на вміст фітогормонів. Вісник аграрної науки. 2010. № 9. С. 22–24.

13. Диндорого В. Г., Строна И. Г. Инкрустирование семян полевых культур и перспективы его внедрения в производство. Теория и практика предпосевной обработки семян. К. 1984. С. 32–42.

14. Доронін В. А., Поліщук В. В., Доронін А. В., Кравченко Ю. А., Миколайко В. П., Кравченко В. С. Насінництво цукрових буряків [наукове видання]. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві» (Видавничо-Сочінський М. М.), 2018. 380 с.

#### АНОТАЦІЯ

УДК: 575.827.633.11

Підготовка насіння пшениці озимої до сівби

Поліщук В. В. — док. с.-г. наук<sup>1</sup>

Коновалов Д. В. — канд. с.-г. наук<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Уманський національний університет садівництва

<sup>2</sup>Інститут фізіології рослин і генетики НАН України

**Постановка проблеми.** В статті наведено результати досліджень з особливостей післязбиральної та передпосівної підготовки насіння пшениці озимої на сучасній технологічній лінії. **Методи.** Лабораторний, вимірювально-ваговий, математично-статистичний. **Результати.** Передпосівну підготовку насіння проводять в три етапи: первинна очистка від дрібних та крупних домішок і дрібного насіння основної культури, передпосівна підготовка — калібрування насіння за розмірами, аеродинамічними властивостями та питомою масою з метою підви-

щення якості насіння та завершальна обробка інсектицидами, фунгіцидами та іншими препаратами для захисту сходів від шкідників і хвороб. Технологічна лінія підготовки насіння сільськогосподарських культур, яка встановлена в Дослідному сільськогосподарському виробництві Інституту фізіології рослин і генетики НАН України, забезпечила вихід кондиційного насіння пшениці озимої залежно від сортових особливостей 84–92,4%. За сортами вихід насіння був різним. Найвищий вихід отримано за передпосівної обробки насіння сорту «Даринка Київська» — 92,4%, а найменший — сортів «Городниця» та «Новосмуглянка» — 84,0%. **Висновки.** Передпосівна підготовка насіння на технологічній лінії за незначного відходу, який становив в середньому по сортах 13,3%, забезпечила отримання з п'яти партій насіння, яке за показником схожості перевищувало вимоги чинного стандарту на 4%, а також збільшення маси 1000 насінин до 44,0 грам.

**Ключові слова:** енергія проростання, схожість, маса 1000 насінин, вихід насіння, сортування, пневмостіл, технологічна лінія

#### ABSTRACT

UDC: 575.827.633.11

Winter wheat seed treatment

Polishchuk V. V., Kononov D. V.

**Problem statement.** The article presents the results of research on the peculiarities of post-harvest and pre-sowing winter wheat seed treatment using a modern technological line. **Methods.** Laboratory, measuring and weighing, mathematical and statistical. **Results.** Pre-sowing seed treatment is carried out in three stages: primary cleaning of small and large impurities and small seeds of the main crop, pre-sowing preparation — calibration of seeds by size, aerodynamic properties and specific weight in order to improve seed quality and final treatment with insecticides, fungicides and other substances for protection seedlings from pests and diseases. The technological line for the preparation of seeds of agricultural crops, which was installed at the Research Agricultural Production Institute of the Institute of Plant Physiology and Genetics of the National Academy of Sciences of Ukraine, provided a yield of conditioned winter wheat seeds of 84–92.4%, depending on varietal characteristics. Seed yield differed by variety. The highest yield was obtained by pre-sowing seed treatment of the 'Darynka Kyivska' variety — 92.4%, and the lowest with 'Horodnytsia' and 'Novosmuhlianka' varieties — 84.0%. **Conclusions.** Pre-sowing seed treatment on the technological line with a small waste, which was an average of 13.3% for varieties, ensured obtaining of five batches of seeds, which in terms of germination rate exceeded the requirements of the current standard by 4%, as well as an increase in the 1000 kernel weight to 44.0 grams.

**Keywords:** germination energy, germination, 1000 kernel weight of 1000 seeds, seed yield, sorting, pneumatic table, technological line.

## ЕНЕРГЕТИЧНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПВ УКРАЇНИ – В ЦЕНТРИ УВАГИ ВЧЕНИХ АГРАРНИКІВ

Академія НААН України, як сказав на одній із представницьких нарад її очільник Ярослав Гадзало, повинна робити все можливе для внесення своєї частки в загальнодержавну справу забезпечення продовольчої безпеки та ефективне ведення галузі в умовах воєнного стану. Так відбувається і в реальності. Особлива увага приділяється, звісно, галузям, що «відповідають» за продовольче забезпечення населення, а віднедавна й енергетичне.

Актуальність цих глобально важливих і взаємопов'язаних проблем обговорено на засіданні бюро Президії НААН, у якому взяли участь авторитетні в цих питаннях експерти — члени Президії НААН, запрошені — представники Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України, закладів вищої освіти України, громадських організацій, виробників продукції енергозберігаючої опалювальної техні-

ки, фермерських господарств.

Із ґрунтовною науковою доповіддю «Енергетична стратегія розвитку агропромислового виробництва України» виступив в.о. директора Інституту механіки та автоматизації агропромислового виробництва НААН академік НААН В. В. Адамчук.

Бюро Президії Національної академії аграрних наук України відзначило актуальність питання енергетичного забезпечення агропромислового виробництва. Наголошувалось: сучасні економічні реалії зумовлюють необхідність розроблення нових шляхів вирішення проблеми енергозабезпеченості, як однієї з основних складових національної безпеки.

За підсумками дискусії запропоновано:

- внести відповідні пропозиції органам державної влади, сформувавши перелік наукових установ і дослідних підприємств, виробничі процеси яких ча-

стково або повністю доцільно перевести на енергозабезпечення з використанням відновлювальних джерел енергії та урахуванням регіональних особливостей;

- провести інвентаризацію сільськогосподарських угідь в наукових установах та державних підприємствах мережі НААН з метою визначення малопродуктивних земель, на яких доцільно вирощувати енергетичні культури;

- при формуванні тематики наукових досліджень, проведенні досліджень та апробації їх результатів в умовах агропромислового виробництва надавати пріоритет питанням з використання енергії відновлювальних джерел та зменшення питомих енерговитрат на виробництво сільськогосподарської продукції тощо.

Кор. журналу «Біоенергетика/Bioenergy» (За матеріалами сайту НААН України.

Режим доступу: [http://naas.gov.ua/news/?ELEMENT\\_ID=7974](http://naas.gov.ua/news/?ELEMENT_ID=7974)).